

Zamorske narodne pripovedke.

Preložil Fran Erjavec.

V.

GOSENICA IN METULJ.

Nekega dne je plaval prekrasen metulj preko cvetice. Po zemlji se je plazila jadna gosenica proti cvetici. Metulj ji pravi: »Kaj je to gosenica?« Ona mu odvrne: »Da!« Tedaj zakliče metulj: »Zakaj hodiš, ti grdoba, po moji poti? Fej, vražja zalega! Pogledj mene, kako lep sem! Res, Bog naju je ustvaril različno! Jaz plovem proti nebu, ti pa poznaš samo zemljo!«

Tedaj mu odvrne gosenica: »Metulj, ne napihuj se! Vse tvoje pisane barve ti ne dajejo pravice, da bi me žalil. Midva sva istega rodu. Če zaničuješ mene, zaničuješ svojo mater! Gosenica izvira iz metulja, a metulj iz gosenice!«

VI.

TATINSKA ZGODBA.

Nekoč sta živela dva brata, dva obcestna razbojnika, ki sta stalno plenila kraljevo hišo. Starejši je umrl in je zapustil enega sina.

Nekega dne vpraša sin mater: »Kakšen obrt je pa izvrševal moj oče?«

»Tvoj oče je nosil jermen in sabljo,« odgovori ona. Nato je začel krasti tudi on.

Odide z doma in gre, dokler ne pride do nekega kraja, kjer je zagledal koštruna. Zgrabi ga, ga odvede s seboj in zadavi, kralj je pa zaman iskal skopca.

Drugič je vdrl mladi tat v kraljevo palačo, pobral zlato in se vrnil domov k materi. Doma je dejal materi: »Posodi mi merico!« Teta jo ji da in ona zmeri z njo zlato, potem ji pa vrne merico. V merici je pa obtičal cekin.

»Poglej!« pravi teta svojemu možu. »Naš nečak je s to merico meril zlato.«

Stric odide k nečaku in ga vpraša: »Kje si pa dobil zlato?«

»Pojdi,« odvrne nečak, »tik do kraljeve hiše, dvigni eno strešno opeko, vrzi noter kamen in če ga slišiš pasti, pojdi za njim, če ne, se pa ne gani!«

Stric gre, odstrani eno strešno opeko, vrže noter kamen in čeprav ne sliši ničesar pasti, zleze vendarle noter. Tu pade v kotliček za mast, iz katerega ne more več zlesti. Tedaj pride za njim pogledat njegov nečak, zleze v hišo in odseka stricu glavo.

Drugega dne najde kralj moža z odsekano glavo in povpraša nekega modrijana, rekoč: »Našel sem moža z odsekano glavo.«

»Vrzi ga na cesto, kjer ga bodo zagledali njegovi sorodniki in objokovali.«

Mladi razbojnik je kupil na trgu jajc, jih dal svoji teti in je dejal: »Vzemi osla, natovori ga z jajci in odidi z njim k truplu svojega moža! Pusti jih pobiti in potem jokaj!«

Teta stori tako. Tedaj pride kralj in jo vpraša: »Zakaj jočeš?«

»Ob vsa jajca sem, ljudje so mi jih pobili.« Kralj jo bogato obdaruje in ona se vrne domov.

Ponoči vzame nečak stričevo truplo in ga pokoplje. Drugega jutra kralj ne najde več trupla, kamor ga je dal položiti. Gre torej vnovič k modrijanu in pravi: »Ukradli so truplo.«

»Pošlji noja, da ga poišče!« mu svetuje modrijan.

Kralj pošlje noja, a tat ga zagleda, ga ujame in vleče v hišo, kjer ga zakolje in poje.

Kralj pride zopet k svojemu svetovalcu: »Noj se ni vrnil.«

»Pošlji zamorko, da poišče nojeve masti!«

Zamorka pride do tatove hiše in pravi: »Ali imate vsaj malo nojeve masti, zakaj kralj je zbolel.«

Razbojnikova mati ji je da nekoliko. Tedaj zapazi tat zamorko in reče: »Po kaj si pa prišla?«

»Naš gospodar je zbolel, in prišla sem prosit nojeve masti.«

»Prinesem ti je nekoliko.«

Ona se vrne z njim in tat jo odvede v svojo hišo, kjer ji odreže jezik. Zamorka se da odvesti pred kralja.

»Kdo ti je dal mast?« jo vpraša.

Nesrečnica se trudi zaman, da bi govorila, a kralj jo nadere: »Kaj se norčuješ iz mene?« Potem ji odseka glavo.

Kralj gre zopet k svojemu svetovalcu in pravi: »Kaj naj storim?«

»Ne vem,« mu odvrne svetovalc.

Potem priredi kralj veliko svečanost in razglasi ljudstvu: »Tistemu, ki mi razjasni vso to zadevo, dam svojo hčer za ženo.«

Prišli so najrazličnejši tekmeči, a komaj so odprli usta, jih že nadere kralj: »Tako ni bilo!«

Končno pride tat in pravi kralju: »Poslušaj, kaj sem storil!« ter mu pove vso svojo pustolovščino. Nato mu da kralj svojo hčer, in tat se oženi z njo.

VII.

NESREČNI PASTIR.

Neki Sudanec je pasel kamele svojega gospodarja. Ker mu ni gospodar dajal nič hrane s seboj, je bil vedno lačen. Nekega dne si je pa skuhal kaše in spekel kruha, ujel je gazelo ter našel nojevo jajce. Ko je neka kamela pokleknila, je položil gazelo pod lonec za mleko in dejal nojevo jajce poleg. Mislil si je: »Kdo bo mogel pojesti vse to!« Tedaj je kamela vstala, on pa vzame lonec za mleko, da bi jo pomolzel. Takoj mu gazela pobegne. Brž pograbi jajce in ga vrže za gazelo, toda jajce se razbije. Medtem mu je popila mlada kamelica mleko, kruh se mu je sežgal, kaša pa prismodila, a on je ostal zopet brez jela.

Zimska slika.

*V solncu se bleste planine,
sneg vrhove je ovil,
sever brije iz daljine,
že mi glavo je odkril.*

*Moj klobuk po polju vozi
kakor črno se kolo,
jaz pa grem po kolovozi,
sever sel je na glavó.*

*Plešo mojo poljubuje
in zaman ga proč podim,
piska, drzno poskakuje,
z njim se za klobuk borim.*

*Sredi polja star grmiček
bratca se usmili zdaj,
vjame moj klobuk v vršiček
in mi nudi ga nazaj.*

*Jezen mrzli sever brije,
solnce se z neba smeji,
glavo spet klobuček krije,
nič se mraza ne boji.*

Gustav Strniša.

